

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Харківське історико-філологічне товариство

*Присвячно 300-річчю
від дня народження Григорія Сковороди*

Український СВІТ

у наукових парадигмах

Збірник наукових праць

Випуск 9/2022

УДК 811.161.2 + 39 (477)
ББК 81.411.1 + 63.5 (4УКР)

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №3281 від 18.09.2008.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маленко О. О., д-р філол. наук, проф. (Харків) (головний редактор)
Борисов В. А., канд. філол. наук, доц. (заступник головного редактора) (Харків)
Богданова І. І., канд. філол. наук, доц. (Харків)
Голобородько К. Ю., д-р філол. наук, проф. (Харків)
Єрмоленко С. Я., д-р філол. наук, проф. (Київ)
Кравець Л. В., д-р філол. наук, проф. (Берегове)
Лисиченко Т. Ю., канд. філол. наук (Харків)
Нестеренко Н. П., канд. філол. наук, доц. (Харків)
Новиков А. О., д-р філол. наук, проф. (Глухів)
Руденко С. М., канд. філол. наук, проф. (Харків)
Сюта Г. М., д-р філол. наук, пров. наук. співроб. (Київ)
Умрихіна Л. В., канд. філол. наук, доц. (Харків) (заступник головного редактора)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Нелюба А. М., д-р філол. наук, професор, Харківський національний університет імені
В. Н. Каразіна.
Степаненко М. І., д-р філол. наук, професор, Національний університет біоресурсів
і природокористування України.

Ухвалила вчена рада українського мовно-літературного факультету
імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
(протокол №3 від 2 листопада 2022 року)

У 41 **Український світ у наукових парадигмах:** Збірник наукових праць Харківсько-
го національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Вип. 9. —
Харків: ХНПУ; ХІФТ, 2022.— 180 с.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61168

ISBN 978-966-1630-48-1

© Автори матеріалів, 2022
© Макет Т. Лисиченко, 2022
© Обкладинка У. Мельникова, 2022

УДК 821.161.2

Оксана Румянцева-Лактіна

здобувачка освіти III рівня (Філологія)

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

методист Центру методичної та аналітичної роботи

Харківська академія неперервної освіти

roksik2911@gmail.com

ФЕМІНОЦЕНТРИЗМ СІМЕЙНОЇ САГИ «МУЗЕЙ ПОКИНУТИХ СЕКРЕТІВ» ЯК ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА РИСА ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ ОКСАНИ ЗАБУЖКО

У статті досліджуються жанрово-стильові особливості сімейної саги «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко, а саме — феміноцентризм як особлива визначальна риса художньої прози письменниці і як унікальне явище сучасної української жіночої літератури.

Ключові слова: гендарний підхід, феміноцентризм, фемінність, маскуліність, андрогінність, сімейна сага.

Oksana Rumiantseva-Lakhtina

FEMINOCENTRICITY OF THE FAMILY SAGA «MUSEUM OF ABANDONED SECRETS» AS A GENRE-STYLE FEATURE OF OKSANA ZABUZHKO'S FICTION PROSE

The article examines the genre-stylistic features of the family saga «Museum of Abandoned Secrets» by Oksana Zabuzhko, namely, feminocentrism as a special feature of the writer's prose and as a unique phenomenon of modern Ukrainian women's prose.

Key words: gender approach, feminocentricity, femininity, masculinity, androgyny, family saga.

Гендер беззастережно залишає свій слід як у літературних текстах, так і в історії літератури. У дослідженнях сучасної української жіночої прози незаперечним є той факт, що «жіноче письмо» має свої ознаки: жіноча суб'єктивність, сповідальність, відвертість, безпосередність, автобіографічність, психологізм, емоційність, фрагментарність, еротизація письма, жіноча модель образної та наративної систем. Можна зауважити, що в аналізованих творах розповідь жінки-письменниці більш емоційна, психологічно заглиблена у внутрішній світ героїв, тоді як письменники чоловіки більшої ваги надають логічному розвитку подій, мотивації вчинків, висвітленні деталей часопростору, дослідженні причин і наслідків [Качак 2009, с. 426].

Термін «феміноцентризм» був уведений у літературний дискурс самою Оксаною Забужко. Аналізуючи поезію С. Плат у статті «Незгасний маків цвіт», вона зазначає: «феміноцентризм», поняття «феміноцентрична література» (поезія, проза) могли б стати в майбутньому альтернативою значно звульгаризованому

на сьогодні терміну «жіноча література» [цитуємо за: Філолоненко 2003, с. 29]. Так само авторка відмежовується від того, що її творчість має феміністичне спрямування: «Я не знаю, що таке феміністична проза <...> Я знаю, що таке проза, написана жінкою, яка не соромиться своєї статі й розглядає її як складову своєї особистості, а не з точки зору нав'язаних стереотипів <...> Зараз до слова «фемінізм» чіпляються так само, як у 70-і до слова «націоналізм», коли слово «позаяк» викреслювали як ознаку цього самого націоналізму. Якщо місце жінки в світі не маскується під архетипи берегині або діви-войовниці, класичні для української культури, під які «стрижуть» всіх, кого попало, то це просто жіноча література, що оцінюється за критеріями «гарна» чи «погана», а не якимись іншими» [Творчество 1999, с.15].

У сімейній сазі «Музей покинутих секретів» основна сюжетна лінія вибудовується здебільшого за участю Дарини Гощинської — незаміжньої жінки бальзаківського віку (39 років), емансипованої інтелектуалки, що веде досить розкутий спосіб життя і своїм характером та поведінкою нагадує Оксану з «Польових досліджень...», а разом і саму авторку твору. Рецензенти звертають увагу на те, що образ Дарини значною мірою зітканий з образів інших героїнь Оксани Забужко [Новиков 2015, с. 40].

Ламаючи ґендерні стереотипи, О. Забужко в романі «Музей покинутих секретів» наділяє героїню рисами маскулінності, а її партнера рисами фемінності, репрезентує стосунки ідеальної партнерської егалітарної родини. «Варто, зокрема, звернути увагу на взаємини Дарини з її судженим Андріаном Ватаманюком. Можна сказати, що це ідеальна пара. Така собі високоінтелектуальна нова порода українців, рафінованих аристократів. На кшталт тієї, що у «Польових дослідженнях...». Там викладачка університету й художник (Микола К.), а тут краща у своїй професії красуня-журналістка й імпульсивний антиквар, випускник фізфаку. У їхніх відносинах цілковита гармонія. Вони ніколи не сваряться й називають одне одного здебільшого пестливими іменами («Лялюська», «Адюська»). Манера вживати пестливо-слащаві слівця перекочувала, ймовірно, з оповідання «Я, Мілена», де вперше з'являється образ успішної журналістки і телеведучої. До Дарини й Андріяна не пристає жодна похабщина (вони вище за все це), хоча у своїх інтелектуальних розмовах не цураються нецензурної лексики і не надто розбірливі в статевих стосунках (принаймні Дарина)» [Новиков 2015, с. 41]. Тобто Дарина вживає лайливу лексику, що вказує на її агресивність, вона схильна до полігамності, до подружньої зради, що в більшості випадків притаманне чоловікам.

Адріян же має деякі риси фемінності. Він щирий, наївний лагідний і набагато вправніший від Дарини на кухні і є залежним від своєї жінки емоційно: *«І ось такий чоловік мене кохає!»* — не те, і не друге, а якийсь чудний, потелячому радісний подив за кожним разом, немов прочумуюся зі сну, протираю очі й не йму віри: *невже це мій хлопчик, такий, яким я його задумала (завжди собі уявляла — ледь не зі шкільної лави ще!), — такий живий, такий справжній, такий куди несподіваніший, багатіший і цікавіший, ніж я сама спромоглася б вигадати, такий великий і вмільий, «дай сюди», у нього справді все краще*

виходить, ніж у мене, навіть пократити хліб — тоненькими, однаково рівними скибочками, любо глянути (з-під мого ножа лізуть виключно неоковирні, товсті бардиги, кривобокі і в зазубнях, наче хлібину патрав голодний звір!), — і головне (хвалюся я своїм товаришкам, спершу подумки, а згодом і навсправжки, без сороба казка!), головне, він усе робить з якоюсь напрочуд природною легкістю й простотою, це також мусить мати щось до діла з тою безмежно зворушливою пластикою молодого звіряти: жодної, вкоріненої в тілі, потреби прикидатися, зображати собою щось, чим ти насправді не е...» [Забужко 2009, с. 25].

Таким чином, свідомість героїв носить андроцентричний характер, тому й авторка не акцентує на асиметричній диференціації статево-рольової ідентичності, їх поведінка вільна від «жорсткої рольової типізації», вони мають «багатший поведінковий репертуар і психологічно є більш благополучними [Кон 2006, 110]. К. Сьмордова обґрунтовує це таким чином: «Андрогінні чоловіки поєднують у собі продуктивність та чуттєвість, а андрогінні жінки здатні вирішувати чоловічі завдання, використовуючи жіночі вміння» [Сьмордова].

Отже, фемінність — не суто жіноча риса, так як і маскулінність — не суто чоловіча, як це закріпилося в нашій свідомості, переобтяженій різного роду стереотипами. Це певні способи осмислення та сприйняття реальності. На думку теоретиків фемінізму, «фемінність» — це довільна категорія, якою жінку наділив патріархат, це характерні форми поведінки, яких очікують від жінки у даному суспільстві [Фемінність та маскулінність 2003, с. 2]. Маскулінність трактується як традиційний чоловічий спосіб буття (орієнтований на домінування), чоловічі цінності, суспільні чоловічі ролі (годувальника, захисника, опікуна, керівника).

Саме феміноцентризмом можна вважати змальовані з погляду жінки ідеальні родинні стосунки Гощинської — Ватаманюка. Любов Адася (Андріана) до журналістки описана з емоційними подробицями, наповнена ідеальною поведінкою та зображена так, як бачить це жінка в ідеалі. «Нікого в житті так не любив, як її, і за неї справді міг би вмерти, якби до того прийшлося, — вона чує це в мені, оцю мою здатність — бути вірним. Може, через це вона мене, мудака, й кохає?.. Господи, — вбережи цю жінку, бо я її люблю!.. Як дивно, мокро між пальцями... Невже я плачу?..» [Забужко 2009, с. 403]. А вже наприкінці роману ця пристрасть стає усвідомленою й Адріян Ватаманюк визнає перевагу жіночого інтелекту, емоційності й розуму над чоловічою силою й додає таке судження, що межує із жіночим сексизмом: «Мабуть, розумна жінка таки переважає розумного чоловіка, бо наділена ще тим додатковим змислом, якого нам бракує, — сестринством до всього живого, безвідносно до місця й часу...» [Забужко 2009, с. 819].

На думку літературознавця А. Новикова, «Музей...» Забужко не лише зібрав та вивчив, а й експонує світ жінок — їхні долі, характери, відчуття, внесок здобутків до скарбниці — особистої чи загальнолюдської; авторка вибудувала цілу експозицію жіночого світу. Витворюючи фемінну лінію персонажної системи, вона поселяє в роман сучасного періоду розгортання подій: тележурналістку

Дарину Гощинську, художницю Владу Матусевич, секретарку Юлічку, матерів головних героїнь Ольгу Федорівну та Ніну Устимівну; періоду 40-х років ХХ ст.: зв'язкову Гелю (Олену) Довган (саме вона, власне, є чи не найголовнішою в романі, оскільки навколо неї обертається все — розгортання історії кохання її племінника та головної героїні, завдяки їй створюється цілий телепроект, виникає потреба дослідження родоводу Довганів та ін.), її сестру, підпільницю Рахель, але письменниця чітко розподіляє своїх героїнь на тих, хто вартий поваги, і на тих, до кого вона ставиться із зневагою. Із суто жіночою заздрістю, не шкодуючи іронії й сарказму, О. Забужко вустами своєї героїні висловлює своє ставлення до молододі Юлічки. Можна було б, напевно, зрозуміти те, що її бос ніяк не запам'ятає, звідки вона (з Мелітополя чи Маріуполя), якби це був пересічний, непереобтяжений розумовими здібностями торгаш. В устах же рафінованого аристократа Адріана Ватаманюка це звучить як натяк на меншовартість. Більше того, Юлічкина розпуста безапеляційно засуджується, тоді як духовна аристократка Дарина Гощинська не тільки дозволяє собі подібні речі, а ще й відверто хизується своєю розкутістю. [Новиков 2015, с. 42]. Їй «просто, по фіг», що вона «валялась під блищами гола, зі страпоном у руці, заляпана чужою спермою» [Забужко 2015, с. 630].

Сама письменниця не визнає поняття «феміністична» проза: «Українська критика проголосила Забужко *феміністичною письменницею* (хоча *феміністичних письменниць* у художній літературі не буває, як не буває їх *постколоніальних* чи *ліберальних* — бувають тільки відповідні ідеологічні інтерпретації художніх творів, а в самих творах мова завжди йде про цільну людину, байдуже, чи та людина є чоловіком, чи жінкою), — якщо, кажу, на мене в Україні начеплено саме такий ярлик, то це сталося виключно тому, що, крім феміністичних, жодних інших живих ідей у нашій «методологічно розгубленій» пострадянській критиці просто не знайшлось напихати... А що я в своїх суспільних поглядах завжди відкрито признавалась до фемінізму й щиро не збагну, як інтелігентна людина може бути антифеміністом (по-моєму, це однаково, що антисемітом), то — о, радість! — далі думати вже не треба було: «ключик» знайшовся! [Забужко 2008].

Можливо, саме тому письменниця вживає термін «феміноцентризм» та інтерпертує його у своїх творах так, як розуміє. У дисертаційному дослідженні про жіночу літературу С. Філоненко пише: «Слід погодитися з Х. Стельмах: жіноча стаття авторки не робить її твір жіночим автоматично; тут ідеться скоріше не про реального автора, а про образ автора як художню конструкцію, яка може бути проявлена у творі більше або менше й так само може нести або нести ознаки своєї статі» [Філоненко 2003, с. 28]. «Жіночість» літературного твору визначається, по-перше, усвідомленим жіночим авторством, по-друге, представленням образу жінки в якості протагоніста, по-третє, проблематизованою гендерною ідентичністю жінки-героїні. Вважаємо, що досить близьким до такого «вузького» тлумачення терміна «жіноча література» є термін «феміноцентризм».

Герої роману «Музей покинутих секретів» Дарина Гощинська та Адріян Ватаманюк будують ідеальні стосунки, зламавши «карму» минулого, що накладалася на покоління нащадків їхніх родів через таємниці минулого, тому вони щасливі й готові йти разом по життю, до кінця: «...їхні думки в теплом, тремко набряклому бензиновим чадом повітрі весняного вечора текли крізь себе навзаєм, як сплетені пальці. Зайнялося зелене світло, і вони ступили на «зебру», як двійко чемних школярів, — тримаючись за руки, самі того не помічаючи» [Забужко 2009, с. 816]. А професійна ідея успішної журналістки з чистою совістю — створити правдивий фільм і показати його дітям — теж стає не мрією, а реальністю: «Діти, живі годинники прожитого нами часу, і все, що ми можемо, — це старатись колись у майбутньому заробити в них прощення. І той, хто буде (дівчинка? З біленькими кісками?..), — як вона гляне йому (їй?) в очка при зустрічі, якщо вона цього не зробить? Її фільм» [Забужко 2009, с. 813]. Таким чином, у сімейній сазі «Музей покинутих секретів» О. Забужко крізь призму феміноцентризму розкриває своє бачення щасливою жінки.

Різні часові періоди історії диктують свої нормативні уявлення про гендерну поведінку та ознаки гендерної ідентифікації. Письменниця О. Забужко продемонструвала розвиток сучасної тенденції подолання гендерної стереотипізації щодо світобачення героїв роману, їхніх стосунків у родині, тобто зміну ознак гендерної ідентифікації індивіда, а також розмивання чітких меж дихотомії фемініність/маскулінність, трансформацію статево-рольових уявлень і принципів у колі родини [Качак 2009]. Отже, саме ці акценти, на нашу думку, окреслюють «феміноцентричні» ознаки сімейної саги О. Забужко «Музей покинутих секретів».

ЛІТЕРАТУРА

1. Забужко О. Інтерв'ю. *Літературна Україна*. 2008, №52. URL: <http://zabuzhko.com/ua/interviews/litukrainant.html>
2. Забужко О. *Музей покинутих секретів* / 2-е вид., доп. Київ : Факт, 2009. 832 с.
3. Качак Т. Сучасна українська дитяча література: аспекти гендерної інтерпретації. *Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвуз. зб. наук. ст. / відп. ред. В. А. Зарва*. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2009. Вип. XX: Лінгвістика і літературознавство. С. 424–435.
4. Кон І. Психологія статевої відмінностей. *Гендерна педагогіка. Хрестоматія* / переклад з англ. В. Гайденко, А. Передборської; за ред. Вікторії Гайденко. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. С. 106–111.
5. Новиков А. Роман Оксани Забужко «Музей покинутих секретів»: основні теми і образи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2015, №19, том 2. С. 38–43.
6. *Роздвоєння жінки: аспекти проблеми у світлі гендерних досліджень та фемінізму* (за повістю Оксани Забужко «Я, Мілена»). Реферат. URL: <https://ukrreferat.com/chapters/movoznavstvo/rozdvoennya-zhinki-aspekti-problemi-u-svitli-gendernih-doslidzhen-ta-feminizmu-za-povisty-u-oksani-zabuzhko-ya-milena-referat.html>
7. *Творчество, рынок, бестселлеры. Полемика. Зеркало недели*. 1999. №8 (229). С. 15.

8. *Сімона де Бовуар*. Друга стаття / пер. з франц. Н. Воробйової, П. Воробйова, Я. Собко: В 2-х т. Том 2. Київ : Основи, 1995. 392 с.
9. *Смьордова, К.* Вплив агентів тендерної соціалізації на формування тендерної ідентичності підлітків. [Електронний ресурс]. URL: <http://conference.mdpu.org.ua/viewtopic.php?t=284>
10. *Фемінність та маскуліність*. *Незалежний культурологічний часопис «Ї»*. 2003. Число 23.
11. *Філоненко С.* Концепція особистості жінки в українській прозі 90-х років ХХ століття (феміністичний аспект) / Дис. ... канд. філол. наук. Дніпропетровський національний університет, 2003. 230 с.

УДК 821.161.2 – 2.09

Олександра Телехова

кандидат педагогічних наук, доцент
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
atelehova@gmail.com

«А Я ВАМ ДАМ ПОРАДОНЬКУ, ЯК ЖИТИ ДО ПУТТЯ»: ДО 195-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОНІДА ГЛІБОВА (1827–1893)

У статті авторка розглядає життєвий і творчий шлях Леоніда Глібова — видатного українського байкаря II половини XIX ст. Запропоновано літературознавчий матеріал для лекційного викладу вчителя і методичний — для диференційованого підходу до оцінки навчальних досягнень учнів на етапі закріплення вивченого.

Ключові слова: Леонід Глібов, байка, жанрові особливості, методичний коментар.

Oleksandra Telehova

«AND I WILL ADVISE YOU HOW TO LIVE WITH DIGNITY»: TO THE 195TH ANNIVERSARY OF THE BIRTHDAY OF LEONID HLIBOV (1827–1893)

In the article the author examines the life and creative path of Leonid Hlibov, an outstanding Ukrainian biker of the second half of the 19th century. Literary material for the teacher's lecture and methodical material for a differentiated approach to evaluating the educational achievements of students at the stage of consolidating what has been learned are offered.

Key words: Leonid Hlibov, fable, genre features, methodical commentary.

Леонід Іванович Глібов народився 21 лютого (4 березня) 1827 р. в с. Веселий Поділ Хорольського повіту Полтавської губернії в родині управителя поміщицького маєтку. Згодом батько перейшов на роботу в село Горби Кременчуцького повіту, де й пройшло дитинство майбутнього письменника. Удома за

Галина Сюта ЛІНГВОСОФІЯ АФОРИСТИКИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	63
Лідія Ткаченко РИТОРИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	69
Любов Умрихіна МОРАЛЬНІ ІМПЕРАТИВИ В МОВІ ПРИТЧ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	71
Сусанна Хавіна ТЕКСТИ ВІРШІВ І БАЙОК ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ	75
Студентський медіапроект ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА КРОКУЄ СВІТОМ	85

ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ЛІНГВОПРАГМАТИКА.

ЛІНГВОКОНЦЕПТОЛОГІЯ. ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ 90

Наталія Бирченко ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ПАРАДИГМА ТЮРКІЗМІВ У РОМАНІ ВОЛОДИМИРА МАЛИКА «ТАЄМНИЙ ПОСОЛ»	91
Наталія Рябокiнь НЕСТЕРЕОТИПНІ МОВНІ ІНДИКАТОРИ ВИСЛОВЛЮВАНЬ ЗГОДИ	95
Ольга Черненко КОНЦЕПТ <i>МОВА</i> ЯК НАЦІОНАЛЬНА ДУХОВНА ЦІННІСТЬ У ПОЕЗІЯХ ВІКТОРА БОЙКА	100
Ангеліна Ганжа ЛІНГВОКУЛЬТУРНА ПРОЄКЦІЯ БІОГРАФІЧНОЇ ІНСТАЛЯЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ФІЛЬМІВ ПРО В. ВЕРНАДСЬКОГО)	108

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО 115

Оксана Румянцева-Лахтіна ФЕМІНОЦЕНТРИЗМ СІМЕЙНОЇ САГИ «МУЗЕЙ ПОКИНУТИХ СЕКРЕТІВ» ЯК ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА РИСА ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ ОКСАНИ ЗАБУЖКО	116
Олександра Телехова «А Я ВАМ ДАМ ПОРАДОНЬКУ, ЯК ЖИТИ ДО ПУТТЯ»: ДО 195-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОНІДА ГЛІБОВА (1827–1893)	121

УКРАЇНСЬКА СЛОВЕСНІСТЬ В ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЯХ 131

Ірина Кротова СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	132
---	-----